CZU: 811.1/.2`343:[378.4:796] https://doi.org/10.59295/drgl2025.16

ABORDĂRI TRADIȚIONALE ȘI MODERNE ÎN PREDAREA LIMBILOR STRĂINE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR CU PROFIL SPORTIV

TRADITIONAL AND MODERN APPROACHES TO TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS WITH A SPORTS PROFILE

Diana CACIAN

asistent universitar, MA
Institutul de Educație Fizică și Sport, USM, Chișinău, RM
***ORCID**:* https://orcid.org/0009-0000-6769-1924

Abstract*: The role of the teacher in the process of shaping man was and is perhaps the most important, both in the past (when the teacher was considered the center of attention) and in the present (where learning is student-centered). By placing his students in various instructional situations, he transforms the educational institution "into a temple and a laboratory" (M. Eliade).*

Starting from literature in the field (Cerghit, Mucchielli), teaching methods are historically divided into traditional methods and modern methods.

Not everything that is old is necessarily outdated, just as not everything that is new is modern. It is easier for the teacher in the traditional type of teaching, but the education reform emphasizes the importance of switching the emphasis from the informative side of the educational process to the formative one.

A successful methodology involves the interweaving of the two models, having different proportions between them, depending on the objectives pursued, the collective, and the learning content.

Keywords: *teacher, student, types of teaching, types of learning, teaching methods, traditional methods, modern methods.*

Rolul profesorului în procesul de modelare a omului era şi este poate cel mai important atât în trecut (când se considera că profesorul era în centrul atenţiei), cât şi în prezent (unde învăţarea este centrată pe student). Punându-şi studenții în situaţii variate de instruire, el transformă instituția de învățământ "într-un templu şi un laborator" (M. Eliade) [2].

Într-un context globalizat, sportivii sunt din ce în ce mai implicați în competiții internaționale, interacționând cu colegi, antrenori și oficiali din diverse culturi. Astfel, predarea limbilor străine în instituțiile de învățământ superior cu profil sportiv devine o necesitate esențială, nu doar pentru comunicarea eficientă, ci și pentru dezvoltarea carierei și integrarea în echipe multiculturale.

Conform lui Ioan Cerghit „nu există un singur mod în care studenții învaţă şi cu atât mai puţin nu există nici un singur mod în care aceştia pot fi învăţaţi" [1]. Aşadar, există mai multe tipuri de învăţare, precum există mai multe tipuri de predare.

Scopul acestei lucrări este de a analiza şi de a compara abordările tradiționale şi moderne în predarea limbilor străine în instituțiile sportive, evidențiind avantajele fiecărei metode şi identificând cele mai eficiente tehnici pentru învățarea limbii într-un mediu sportiv. De asemenea, se urmărește evidențierea importanței integrării limbii străine în rutina zilnică a sportivilor, facilitând astfel comunicarea internațională şi dezvoltarea competențelor lingvistice necesare. Adaptarea metodologiilor tradiționale şi moderne la nevoile sportivilor contribuie la o învățare mai dinamică şi aplicabilă în situații reale.

Predarea este, în viziunea ilustrului pedagog român Ioan Cerghit, ”un ansamblu complex de acţiuni şi comportamente didactice specifice, destinate producerii învăţării”. Acelaşi autor defineşte predarea ca act de comunicare, ca ofertă de experienţă educaţională, ca dirijare a învăţării, ca gestiune a învăţării şi ca interacţiune comportamentală. În modelele didactice tradiţionale, predarea se rezumă la o simplă prezentare a materiei, în timp ce în didactica modernă, predarea este un complex de funcţii şi acţiuni multiple şi variate [1]. Predarea ca şi management al învăţării înseamnă a prevedea lecţia, a prevedea schimbările dorite, a le orienta într-o direcţie precisă, a preciza obiectivele învăţării, a stabili natura respectivelor schimbări, adică a determina conţinutul acestora, a stimula participarea activă a studenților, a adapta conţinuturile la studenții prezenţi, a organiza contextul în care se produce învățarea - să mă asigur că am materiale, să organizez grupa, să mă folosesc şi de ceea ce este în jurul meu [3].

Astfel, predarea este un act foarte complex şi întruneşte ce se întâmplă înainte de lecţie, în timpul lecţiei şi după terminarea acesteia.

Dat fiind faptul că conceptul de predare a evoluat în timp şi că a căpătat multe semnificaţii, putem vorbi despre două tipuri de predare, una tradiţională şi una modernă. În ce tip de predare îi este uşor profesorului din zilele noastre? Pentru profesorii debutanţi şi cei care nu sunt de foarte mult timp în sistem, predarea modernă este cea pe care au învăţat-o şi pe care cred că o folosesc. Pentru profesorii care au multă vechime în învăţământ şi care erau obişnuiţi cu tipul de predare tradiţional, adaptarea la modern survine mai greu (din cauza comodităţii sau a neadaptării) sau poate chiar deloc, ei limitându-se doar la predarea tradiţională, pe alocuri cu tentă modernă. Când predă, profesorul are un scop de tip educaţional. În atingerea acestor scopuri, profesorii folosesc strategii didactice: metode şi procedee didactice, resurse şi mijloace de învăţământ. În afară de metode, despre care o să vorbim în continuare, mijloacele de învăţământ îi pun în dificultate pe unii dintre profesori (de exemplu, utilizarea calculatorului în demersul didactic) şi iarăşi ne întoarcem la tradiție - tablă şi cretă. Un alt obstacol în predarea modernă o reprezintă şi grupul de studenți. Există studenți care nu cooperează şi ca atare nu vor să participe la o oră desfăşurată într-un alt stil decât cel tradiţional. Dar, din proprie experienţă, studenții sunt captivaţi de ideea de a fi incluşi în procesul de predare ca actori şi nu ca spectatori (expunerea, exerciţiile îi plictisesc, deşi ele sunt necesare, însă pentru a fi atrăgătoare expunerea ar putea fi „condimentată” cu întrebări la care studenții să răspundă, exerciţiile ar putea fi lucrate în grup de doi sau patru studenți, aceştia fiind motivaţi extrinsec etc. Profesorul trebuie să cunoască grupa şi să simtă pulsul acesteia.

Plecând de la o literatură în domeniu (Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărțite, din punct de vedere istoric, în: metode tradiționale şi metode moderne. Preda-

rea limbilor străine în instituțiile cu profil sportiv poate beneficia, la fel, atât de metode tradiționale, cât și de abordări moderne, adaptate nevoilor specifice ale sportivilor.

Iată câteva exemple de metode tradiționale, cum ar fi: *Predarea frontală*, unde profesorul explică structura lingvistică, iar studenții memorează și reproduc informația; *Traducerea și exercițiile de gramatică,* când se folosește compararea dintre limba maternă și limba străină pentru a înțelege regulile gramaticale; *Dictarea și repetarea*, unde se dezvoltă pronunția și ortografia prin ascultare și scriere repetată; *Lectura textelor,* utilizând articole sau cărți pentru îmbunătățirea vocabularului și înțelegerii.

Unele metode moderne, mai des utilizate la orele noastre, ar fi**:** *Învățarea bazată pe comunicare,* unde punem accentul pe conversație, simulând situații reale din domeniul sportiv; *Tehnologia și aplicațiile interactive,* utilizând platforme digitale, aplicații de învățare și a realității virtuale pentru a crea un mediu captivant; *Proiecte și învățare experiențială*, alcătuind activități bazate pe jocuri de rol, interviuri și colaborare internațională între sportivi; *Metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning),* îmbinând învățarea limbii străine cu concepte specifice sportului, astfel încât ca limba să devină un instrument natural în procesul educațional [4,5,6].

Predarea limbilor străine în instituțiile de învățământ superior cu profil sportiv implicată o combinație interesantă între nevoile specifice ale domeniului sportiv și metodele pedagogice generale utilizate în învățământul limbilor. Abordările tradiționale și moderne în acest context pot fi analizate prin prisma obiectivelor educaționale, a profilului studenților (sportivi sau profesioniști în domeniu) și a cerințelor actuale ale pieței muncii.

În continuare, aducem câteva exemple din cadrul lecțiilor de limba franceză și engleză, concepute pentru a ilustra cum pot fi aplicate metodele în predarea limbilor străine, cu un accent pe contextul sportiv.

Metoda gramatică-traducere, focalizată pe învățarea regulilor gramaticale și traducerea textelor, a fost utilizată frecvent în trecut. În contextul instituțiilor sportive, studenții ar putea traduce texte legat de regulamente sportive sau articole academice. Avantajul acestei metode este că dezvoltă o cercetare profundă a structurilor limbii, iar dezavantajul ar fi lipsa accentului pe comunicarea orală, esențială în sport, de exemplu interacțiunea cu antrenori sau echipe internaționale (*Le joueur a couru rapidement sur le terrain; Les règles du jeu sont expliquées dans le manuel; The athlete trained hard every day; The coach wrote a detailed strategy for the team.).*

Memorarea și *Repetiția* vocabularului specific sportului, de exemplu: termeni tehnici precum *dribbling, penalty, warm-up* sunt învățați prin liste și exerciții repetitive [4]. Avantajul acestei metode este că se asimilează rapid terminologia de specialitate, iar un dezavantaj ar fi că, această metodă, nu încurajează utilizarea spontană a limbii în situații reale (*Passe la balle au center! L'échauffement dure vingt minutes ; Le penalty est tiré par le capitaine ; Kick the ball towards the goal ! The warm-up takes ten minutes; The referee has stopped the match.).*

În c*ursuri bazate pe manual* materialele sunt structurate în jurul lecțiilor scrise, cu exerciții standard și puține adaptări la nevoile specifice ale studenților sportive, iar dezavantajul poate fi perceput ca monoton și deconectat de practică sportive (*Lisez le chapitre sur les techniques de course; Completez les phrases avec les verbes corrects; Read the section on basketball rules; Fill in the blanks with the correct words.).*

Metoda comunicativă pune accentul pe abilități de vorbire și ascultare, esențiale pentru studenții din domeniul sportiv ce participă la competiții internaționale sau colaborează cu echipe multinaționale. Simulările de interviuri post-meci, discuțiile despre strategii sportive sau prezentările în limba străină pregătesc studenții pentru situații reale (*Comment préparez-vous votre équipe pour le match? Je pense que notre défense doit être plus agressive ; Pouvez-vous me donner des conseils pour améliorer mon endurance ? How do you motivate your players before a game? I think we need to work on teamwork; What is your strategy to win this tournament?*).

În cadrul metodei *Învățarea bazată pe sarcini (Task-Based Learning)* studenții rezolvă sarcini practice, cum ar fi redactarea unui raport de meci, organizarea unui eveniment sportiv internațional sau comunicarea cu un sponsor străin. Avantajul este că integrează limba străină în context relevant pentru cariera lor (*Rédigez un courriel pour inviter un sponsor à notre événement ;*
Expliquez à l'équipe comment organizer un tournoi international; Write a short report about yesterday's match; Prepare a presentation on the benefits of sports training.).

Tehnologia și *aplicațiile interactive,* platformele online, aplicațiile de învățare (Duolingo, Babbel, Quizlet) sau analiza videoclipurilor de antrenament în limba străină sunt din ce în ce mai populare. Platformele digitale oferă flexibilitate și access la resurse autentice, studiind interviuri ale sportivilor celebri în engleză sau franceză, urmate de discuții la oră (*Regardez cette video et décrivez la technique du joueur ; Utilisez l'application pour apprendre dix nouveaux mots sportifs ;*
Watch the interview and summarize the athlete's advice; Use the app to practice sports vocabulary for the test.).

Abordarea interdisciplinară oferă oportunitatea de a combina limbile străine cu alte discipline sportive, cum ar fi managementul sportiv, kinetoterapia sau jurnalismul sportiv. De exemplu, studenții pot învăța să scrie articole sau să negocieze contract în limba țintă, iar avantajul ar fi creșterea relevanței cursurilor pentru viitorul profesional (*Négociez un contract avec un joueur dans un jeu de rôle; Écrivez un article sur l'impact du sport sur la santé; Discuss the terms of a sponsorship agreement with your partner; Create a blog post about preventing injuries/accidents in sports.)*.

Acestea au fost câteva exemple de propoziții și fraze, în limbile franceză și engleză, specifice abordărilor tradiționale și moderne de predare a limbilor străine în contextul instituțiilor de învățământ superior cu profil sportiv. Ele sunt adaptate domeniului sportiv pentru a reflecta relevanța practică.

În instituțiile cu profil sportiv, metodele moderne se dovedesc adesea mai eficiente, deoarece le permit sportivilor să exerseze abilitățile lingvistice în contexte reale, precum competiții internaționale sau colaborări în echipe, beneficiind în același timp de învățare structurată acolo unde este necesar. Metodele moderne oferă avantajul unei învățări contextualizate, eficiente și motivante, corelată direct cu activitatea sportivă a studenților.

În concluzie, ținem să menționăm că nu tot ce este vechi este neapărat și demodat, după cum nu tot ceea ce este nou este și modern. O metodologie de succes implică îmbinarea dintre cele două modele, având proporții diferite între ele, în funcție de obiectivele urmărite, de colectiv, de conținuturile învățării.

Studiul metodelor de predare a limbilor străine în instituțiile de învățământ superior cu profil sportiv relevă faptul că o combinație între abordările tradiționale și moderne oferă cele mai bune rezultate. Metodele tradiționale asigură o bază solidă în gramatică și vocabular, în timp ce abordările moderne, bazate pe comunicare, tehnologie și simulări practice, permit sportivilor să utilizeze limba străină într-un mod activ și relevant. Printr-o strategie didactică echilibrată și adaptată la nevoile sportivilor, instituțiile pot contribui la formarea unor competențe lingvistice esențiale pentru succesul acestora în competițiile internaționale și în colaborările multiculturale.

Bibliografie:

1. CERGHIT, I. *Metode de învăţământ.* E.D.P., Bucureşti,1973
2. CUCOȘ, C. *Pedagogie*. Ed. Polirom, Iaşi, 1996
3. JINGA, I., ISTRATE, E. *Manual de pedagogie.* Ed. All, Bucureşti, 2001
4. CURTIS A. *Methods and Methodologies for Language Teaching* [1st ed.], 2017
5. NUNAN, D. *Task-Based Language Teaching*. Cambridge University Press, 2004
6. RICHARDS, J. C., RODGERS, T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching* (3rd ed.). Cambridge University Press, 2014